

Susitikimas su alpinistu Vladu Vitkausku

Daugybė alpinistų meta iššūkį gamtai ir kopia į aukščiausius pasaulio kalnus. Vienas iš jų – Vladas Vitkauskas – Lietuvos alpinistas. Jis

pirmasis iš Baltijos valstybių įkopė ir iškėlė nacionalinę vėliavą ant aukščiausio Žemės kalno – Everesto, taip pat aukščiausiose visų žemynų viršukalnėse. Ko gero, todėl ilgai laukto susitikimo metu mokyklos direktorius R. Zlatkus alpinistą pristatė kaip žmogų – legendą.

Vladas Vitkauskas papasakojo apie tai, kaip pradėjo kopti į kalnus. Pirmoji pažintis su kalnais buvo knygoje. Įdomiausias buvo apie nuotykius, keliones, tolimus kraštus. Keliautojas parodė filmuotą medžiagą. Kalbėjo, kokios valios, dvasinių jėgų, patirties reikia, norint ne tik pasiekti išsvajotą viršūnę, bet ir sėkmingai grįžti atgal. Supažindino su įvairiais daiktais, reikalingais kelionei į kalnus. Parodė Lietuvos trispalvę, kuri pabuvojo aukščiausiose pasaulio viršukalnėse. Ant vėliavos sužymėti kalnų pavadinimai ir datos, kada buvo pasiektos viršukalnės.

Sužinojome, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, šis žmogus ėmėsi žygių, kurie išgarsino mūsų šalį visame pasaulyje. V. Vitkauskas pirmasis iš Baltijos šalių alpinistų įkopė į aukščiausią pasaulio viršukalnę Everestą ir iškėlė ten mūsų šalies vėliavą. Lietuvos vėliava buvo iškelta visų pasaulio žemynų aukščiausiose viršukalnėse. Tai: Everestas (Nepalas, aukštis 8850 m), Makinlis (Šiaurės Amerika, 6194 m) ir Akangava (Pietų Amerika, 6959 m) ir kt. Tokiu pasiekimu negali pasigirti nė viena pasaulio valstybė.

Didelį įspūdį paliko pasakojimas apie kopimą į Everestą (1993 m.). Tuo metu alpinisto kišenėje tebuvo 500 dolerių ir Lietuvos vėliava. Tai buvo didelis iššūkis jo sveikatai, kuri nebuvo gera. Šio neeilinio žmogaus pasakojimas padėjo įsivaizduoti, ką teko jam patirti kalnuose. Alpinisto manta sveria apie 70 kg. Kalnuose ne mažiau 50 proc. viso laiko sudaro butis. 8 km aukštis net stipriausiems vyrams yra vadinama mirties riba. Ten jau svarbesnis ne tas, kuris gali ištvermingai kabarojasi į kalną, bet tas, kuris gali prisiversti naktį, spaudžiant 50 laipsnių speigui, tamsoje išlįsti iš palapinės, užkurti primusą, ištirpinti vandens ir pasirūpinti kitu žmogumi. Visi šie dalykai tampa didžiausia vertybe. Butis pasidaro beveik lemiama. Jei tu neišitirpinsi vandens – mirsi, nes vanduo dideliame aukštyje yra, alpinisto žodžiais, „tik arbatinuke arba burnoje... O jeigu tai 8 km aukštis, tai privalai žinoti, kad tavo tikslas yra ne viršūnė, ne ranka pamojuoti atsistojus, o sugrįžti gyvam. Jeigu iki tol suspėjai pasiekti viršūnę, pasidžiaugti, kodėl gi ne. Tačiau jei peržengsi savo galimybių ribą, tavo laikas suskaičiuotas. Tik maža dalis žmonių gali išgyventi dideliame aukštyje, virš vadinamosios mirties ribos, kur mažai deguonies. Jeigu neturi prigimtinių organizmo savybių išgyventi retame ore ir išlavintos ištvermės – nieko nepadarysi“.

V. Vitkauskas, pats įkopęs į visų žemynų aukščiausias viršukalnes, pataria vienintelį dalyką – nerizikuoti be reikalo. Jis daug kartų akis į akį susitiko su mirtimi, išgyveno daugiau nei 50-ties bendražygių alpinistų mirtis. Jis pasakojo, kad visos nelaimės kalnuose beveik visuomet ištinka dėl alpinistų kaltės: skubėjimo, didelių ambicijų, blogai įvertintos situacijos, konfliktų grupėje ir kitų, tik nuo žmogaus, o ne nuo gamtos priklausančių priežasčių. „Jei neturime vairuotojo teisių ir nesame pasiruošę vairuoti, bet vis tiek sėdame prie vairo, anksčiau ar vėliau atsitiks nelaimė. Taip ir kalnuose“, – palygina V. Vitkauskas.

Vladas Vitkauskas teigia, kad alpinistas pirmiausia yra keliautojas. Keliautojai esame mes visi, nesvarbu, kad keliaujame skirtingose vietose, skirtingais keliais ir būdais. Gyvenimas irgi yra kelionė. Šioje kelionėje alpinistui ir bet kuriam kitam žmogui reikalingos savybės: valia, kantrybė, gebėjimas darniai sugyventi su kitais žmonėmis, mokėjimas būti gamtoje, priimti ją tokią, kokia yra,

taip pat fizinis pasirengimas. Vladas Vitkauskas sakė: „Kiekvienas mes turime savo „viršukalnę“, kurių reikia siekti, tik reikia begalinio noro, užsispyrimo ir sunkaus darbo“.